

هفتمین کنفرانس ملی مرتع و مرتعداری ایران

۱۸-۱۹ اردیبهشت ماه ۱۳۹۷

اثرات پروژه بین المللی ترسیب کربن بر توانمندسازی جامعه محلی

(مطالعه موردی: دهستان پلنگ آباد، شهرستان اشتهارد)

علی طاهری^۱، حامد فرضی^{۲*}، مهدی فتحی^۳

۱ و ۳- کارشناس ارشد اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری البرز

۲- دانشجوی دکتری علوم مرتع دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی ساری

چکیده

مسئله توانمندسازی زنان در توسعه روستایی، نقش طرح‌ها و پروژه‌هایی که بدین منظور انجام می‌شود بسیار مهم و اساسی می‌باشد. هدف تحقیق حاضر اثرات پروژه بین المللی ترسیب کربن بر توانمندسازی جامعه محلی با تاکید بر زنان روستایی در دهستان پلنگ آباد شهرستان اشتهارد است. مطالعه حاضر از انواع مطالعات بنیادی-کاربردی است و از نظر شیوه جمع‌آوری داده‌ها جز تحقیقات توصیفی-تحلیلی می‌باشد که به شیوه پیمایشی صورت پذیرفته است. داده‌های از طرق پرسشنامه‌ها با توجه به اهداف مد نظر و در جهت دستیابی به اطلاعات مربوط به خانوار در قالب پرسشنامه‌های خانوار، گروه‌های توسعه روستایی و ارزیابی وام‌های اعطا شده از طرف پروژه و صندوق جمع‌آوری شدند. اعتبار و روایی پرسشنامه‌ها تعیین توسط کارشناسان اداره بیابان اداره کل منابع طبیعی استان البرز تعیین و تصدیق گردید و پس از اتمام پرسشگری داده‌ها ثبت و تجزیه و تحلیل گردید. نتایج حاصل از دوره‌های آموزشی برگزار شده و تعداد افراد مشغول به کار بیانگر این مطلب است که در روستای پلنگ آباد تعداد زنان شرکت کننده بیشتر از مردان بوده است. همچنین تعداد افراد زن مشغول به کار نیز از مردان بیشتر بوده است. نتایج توزیع افراد به تفکیک زمینه‌های فعالیتشان نشانگر این مطلب بود که زنان در پرورش ماکیان و صنایع دستی (خیاطی و فرش‌بافی) بیشترین فعالیت را داشتند.

کلمات کلیدی: پروژه ترسیب کربن، مشارکت، مدیریت مراتع، شهرستان اشتهارد.

مقدمه

تحقیق روابط میان جنسیت و محیط زیست در دو دهه اخیر نقش بسزایی را در مطالعات اجتماعی-زیست محیطی پیدا نموده است. پروژه مشارکتی بین المللی ترسیب کربن در سه سطح جهانی، ملی و محلی تعریف گردیده است که رابطه پیوسته و سیستماتیک را بین کاهش گرمایش جهانی با احیای اراضی در مناطق خشک و نحوه مدیریت منابع محیطی با مشارکت مردم محلی بیان می‌کند (فال سلیمان و همکاران، ۱۳۹۱). حفاظت و حمایت از منابع آب و خاک حوزه، مهار هرز آبها به منظور کاهش خسارات ناشی از سیلاب و استفاده بهینه از منابع آبی موجود، جلوگیری از فرسایش و کنترل رسوب، تولید بیشتر علوفه و بالا بردن ظرفیت مراتع و رونق فعالیت‌های دامداری و زنبورداری، استفاده از مشارکت مردمی، ارائه الگوی مدیریت صحیح اراضی مرتعی خشک و نیمه خشک، جلوگیری از فرایند بیابانزایی، کمک به بهبود وضعیت زندگی و حیات روبه رشد مردم منطقه، یکی از اهداف اجرایی طرح است (Nzengya & Aggarwal, ۲۰۱۳). در تمامی جوامع، زنان روستایی به عنوان یک عامل مهم در نیل به اهداف توسعه روستایی و منطقه‌ای مطرح بوده و در واقع نیمی از نیروی انسانی مورد نیاز توسعه روستایی می‌باشند. زنان روستایی چه به صورت مستقیم (تولید محصولات زراعی، دامی صنایع دستی و روستایی) و چه از لحاظ کمک به بخش کشاورزی (به عنوان نیروی کار) پتانسیل قابل توجهی در جامعه محسوب می‌شوند (Xajehnuri et al, 2007؛ بوذرجمهری و همکاران، ۱۳۸۸). دستیابی به توسعه پایدار در تمام جوامع انسانی بدون مشارکت زنان امکان پذیر نیست. یکی از راهبردها در امر توسعه، راهبرد توانمندسازی زنان می‌باشد پروژه ترسیب کربن حدود سه سال است که در شهرستان اشتهارد، استان البرز در حال اجرا می‌باشد. راهبرد اصلی پروژه ترسیب کربن بر جلب مشارکت جوامع محلی، آموزش و ترغیب آنان به استفاده از پتانسیل‌های موجود و ایجاد مشاغل خرد هم‌چنین توانمند سازی آنان در جهت توسعه پایدار روستائی می‌باشد (هادربادی، ۱۳۸۷). علاوه بر این پروژه ترسیب کربن در مواردی دیگری مانند ایجاد گروه‌های توسعه روستایی صندوق‌های خرد اعتباری خرد نیز به موضوع مشارکت منطقه‌ای تاکید نموده است. زنان به عنوان یکی از عوامل غیر مشهود و نامرئی در اقتصاد دامداری و کشاورزی سهم عظیمی از کل نیروی انسانی مورد نیاز بخش‌های مزبور در سطح جهان را تشکیل می‌دهند. این پروژه با واگذاری مسئولیت‌های برنامه‌ریزی و مدیریتی محلی به سطوح عامه زن و مرد، جوامع هدف را قادر کرده است تا ضمن مدیریت بهتر منابع، مسئولیت بیشتری در تامین معیشت خود داشته باشند در این پروژه با مشارکت یکسان زنان و تساوی در تسهیم منافع از زنان محلی برای تشکیل گروه‌های توسعه روستایی حمایت می‌شود و آن‌ها در امر احیای مراتع تخریب یافته نقش مهمی داشته‌اند (بریمانی و همکاران، ۱۳۹۱: ۷۳؛ هادربادی، ۱۳۸۷). با توجه به اهمیت مسئله توانمندسازی زنان در توسعه

هفتمین کنفرانس ملی مرتع و مرتعداری ایران

۱۹-۱۸ اردیبهشت ماه ۱۳۹۷

روستایی، نقش طرح‌ها و پروژه‌هایی که بدین منظور انجام می‌شود، بررسی و تحقیقات آنها در راستای انتقال تجربیات حاصل از آن به مناطق دیگر کشور یک ضرورت است. در این تحقیق با هدف بررسی اثرات پروژه ترسیب کربن به عنوان یک طرح منطقه‌ای بر توانمندسازی زنان روستاهای منطقه مورد مطالعه و نتیجه‌گیری از عملکرد این پروژه در زمینه مشارکت منطقه‌ای می‌باشد، لذا پروژه بین المللی شهرستان اشتهارد دهستان پلنگ آباد به منظور بسیج و توانمند جوامع محلی رهیافت مشارکتی را بکار برده تا خود مردم محلی مناطق تخریب یافته را احیا کنند.

منطقه مورد مطالعه

شهرستان اشتهارد از توابع استان البرز با وسعت ۴۰۰۷۵ هکتار در قسمت جنوب غرب استان البرز قرار دارد. و از نظر موقعیت جغرافیایی در حدفاصل ۵۰/۲۵ تا ۵۰/۷۵ درجه طول شرقی و ۳۵/۶۵ تا ۳۵/۸۲ درجه عرض شمالی واقع می‌باشد. پست‌ترین نقطه آن ۱۲۳۸ متر و مرتفع‌ترین نقطه آن ۲۲۳۲ متر از سطح دریا است. چهار روستای جعفرآباد، پلنگ آباد، فردآباد و مختارآباد در استان البرز، شهرستان کرج، بخش اشتهارد، دهستان پلنگ آباد پس از مطالعه و بررسی توسط تیم مطالعاتی جهت طرح تعمیم ترسیب کربن انتخاب و در پاییز و زمستان سال ۹۳ شروع به فعالیت نمودند (سرشماری ۱۳۹۰).

روش تحقیق

مطالعه حاضر از انواع مطالعات بنیادی-کاربردی است و از نظر شیوه جمع آوری داده‌ها جز تحقیقات توصیفی-تحلیلی می‌باشد که به شیوه پیمایشی صورت پذیرفته است. داده‌های جمع آوری شده از طرق پرسشنامه‌ها با توجه به اهداف مد نظر و در جهت دستیابی به اطلاعات مربوط به خانوار در قالب پرسشنامه‌های خانوار، گروه‌های توسعه روستایی و ارزیابی وام‌های اعطا شده از طرف پروژه و صندوق گنجانده است. اعتبار و روایی پرسشنامه‌ها تعیین توسط کارشناسان اداره بیابان اداره کل منابع طبیعی استان البرز تعیین و تصدیق گردید. و پس از اتمام پرسشگری داده‌ها ثبت و تجزیه و تحلیل گردید.

یافته‌ها

به طور میانگین حدود ۸۰ درصد از کل جمعیت (۸۲ درصد مردان و ۷۸ درصد زنان) این روستاها با سواد گزارش شده‌اند. (جدول ۱). هم‌چنین درصد باسوادی به تفکیک زن و مرد در هر روستا آورده شده برای اینکه مبنای مقایسه وجود داشته باشد این میزان با میانگین وضعیت سواد در نقاط روستائی استان البرز مقایسه شد (شکل ۱).

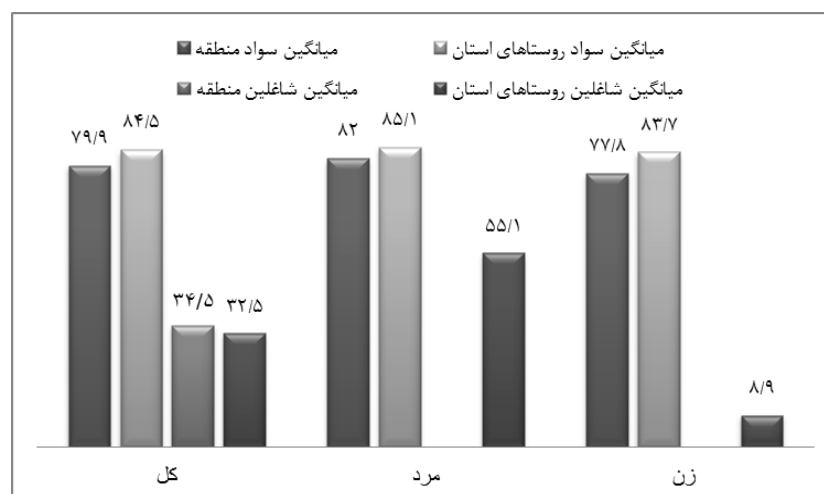

هفتمین کنفرانس ملی مرتع و مرتعداری ایران

۱۸-۱۹ اردیبهشت ماه ۱۳۹۷

جدول ۱. جمعیت، درصد باسوادی و شاغلین در روستاهای هدف طرح

موقعیت مکانی	نام روستاها	جمعیت ۱۳۹۰			۶ ساله و بیشتر			درصد باسوادی		درصد شاغلین
		کل	مرد	زن	خانوار	کل	مرد	زن	مرد	زن
البرز	جعفرآباد	۶۹	۳۱	۳۸	۲۶	۶۲	۲۹	۳۳	۸۶/۲	۷۸/۸
اشتهارد	پلنگ آباد	۹۸۳	۴۹۷	۴۸۶	۳۴۶	۸۶۰	۴۴۰	۴۲۰	۸۹/۱	۸۲/۴
پلنگ آباد	فردآباد	۲۷۸	۱۵۹	۱۱۹	۸۱	۲۴۶	۱۳۹	۱۰۷	۷۹/۹	۷۵/۷
	مختارآباد	۱۹۸	۱۰۴	۹۴	۶۱	۱۸۱	۹۹	۸۲	۷۲/۷	۷۴/۴

شکل ۱. مقایسه شاخص سواد و اشتغال در مناطق روستایی استان و میانگین روستاهای منطقه

نتایج خلاصه اطلاعات پروژه تعمیم در استان البرز در زیر آورده شده است. این پروژه در شروع کار موفق شد ۱۳۰ نفر از جمعیت روستاهای منتخب (یا ۱۷٪ کل جمعیت روستاها) را جذب نماید که در حال حاضر این میزان به ۱۸ درصد رسیده است (جدول ۲).

هفتمین کنفرانس ملی مرتع و مرتعداری ایران

۱۸-۱۹ اردیبهشت ماه ۱۳۹۷

جدول ۲- خلاصه اطلاعات پروژه تعمیم در استان

تعداد	شروع فعالیت	مدت زمان	تعداد افراد	درصد افراد	درصد افراد جذب	درصد زنان جذب	درصد زنان جذب شده
روستای	فعالیت	تا بهمن ۹۴	جذب شده در	جذب شده در	شده در گروه‌های	شده در گروه‌های	در گروه‌های توسعه در
پایلوت			گروه‌های توسعه	گروه‌های توسعه	توسعه در زمان	توسعه در ابتدا	زمان حال
۴	زمستان ۹۳	۱۴ ماه	۱۳۰	۱۷	۱۷/۹	۱۶/۸	۱۷/۷

در روستاهای پایلوت طرح از مجموع ۱۵ گروه توسعه شکل گرفته یک گروه غیر فعال شده و دو گروه نیز نیمه فعال محسوب شدند. در مجموع ۸۰ درصد گروه‌ها فعال، ۱۳ درصد نیمه فعال و ۷ درصد غیر فعال هستند (جدول ۳).

جدول ۳. وضعیت فعالیت گروه‌های توسعه به تفکیک روستا

نام روستا	تعداد گروه توسعه	وضعیت*		
		فعال	نیمه فعال	غیر فعال
جعفرآباد	۳	۳	۰	۰
پلنگ آباد	۴	۳	۱	۰
فردآباد	۴	۳	۰	۱
مختارآباد	۴	۳	۱	۰
جمع	۱۵	۱۲	۲	۱

میزان فعالیت‌های احیایی در منطقه پایلوت طرح از ابتدای فعالیت پروژه به حدود ۱۲۸ هکتار نهالکاری رسید که کاشت، آبیاری و مراقبت آنها بر عهده گروه‌های توسعه بوده است (جدول ۴).

جدول ۴. میزان مشارکت گروه‌ها در فعالیت‌های احیایی

نام روستا	شرح فعالیت احیایی			کل گروه‌ها		گروه مشارکت کننده	
	زن	مرد	مشارکت	زن	مرد	مشارکت	مشارکت

هفتمین کنفرانس ملی مرتع و مرتعداری ایران

۱۹-۱۸ اردیبهشت ماه ۱۳۹۷

جغفرآباد	۳۲ هکتار نهالکاری	۰	۰	۳	۰	۰	۲
پلنگ آباد	۳۲ هکتار نهالکاری	۰	۰	۴	۰	۰	۱
فردآباد	۳۲ هکتار نهالکاری	۰	۰	۴	۰	۰	۲
مختارآباد	۳۲ هکتار نهالکاری	۰	۰	۴	۰	۰	۱

در منطقه مورد مطالعه در طول مدتی که پروژه اجرا شد تعداد کل اعضای صندوق های توسعه روستایی در چهار روستای هدف طرح به ۱۳۸ نفر رسیده است به طوری که در این میان تعداد زنان بیشتر از مردان بود (جدول ۵).

جدول ۵. روند جذب اعضا به صندوق های توسعه در دوره های زمانی مختلف

نام روستا	نام صندوق	تاریخ تاسیس	تعداد اعضای صندوق هنگام تاسیس			تعداد اعضای صندوق در سه ماهه اول			تعداد اعضای صندوق در پایان سال اول			تعداد اعضای صندوق در زمان حال	
			زن	مرد	کل	زن	مرد	کل	زن	مرد	کل	زن	مرد
جغفرآباد	صندوق اعتبارات خرد توسعه روستایی جغفرآباد	۹۳/۷/۶	۱۵	۹	۲۵	۱۴	۱۲	۲۶	۱۴	۱۲	۲۶	۱۴	۱۲
پلنگ آباد	صندوق اعتبارات خرد توسعه روستایی پلنگ آباد	۹۳/۱۱/۲۹	۲۳	۱۸	۴۱	۲۳	۲۱	۴۴	۲۴	۲۱	۴۵	۲۴	۲۱
فردآباد	صندوق اعتبارات خرد توسعه روستایی فردآباد	۹۳/۹/۲۷	۱۵	۱۸	۳۳	۱۵	۱۸	۳۳	۱۳	۱۸	۳۱	۱۳	۱۸
مختارآباد	صندوق اعتبارات خرد توسعه روستایی مختارآباد	۹۳/۱۱/۲۹	۱۷	۱۴	۳۱	۱۷	۱۴	۳۱	۱۸	۱۴	۳۲	۲۲	۱۴

نتایج حاصل از درصد افراد جذب شده به پروژه نسبت به جمعیت کل روستا به تفکیک جنسیت مجموعاً ۱۳۰ نفر عضو گروه های توسعه روستایی شدند که از این تعداد ۶۷ نفر خانم و ۶۳ نفر آقا بودند. (جدول ۶).

جدول ۶. درصد افراد جذب شده به پروژه نسبت به جمعیت کل روستا به تفکیک جنسیت

نام روستاها	درصد افراد جذب شده نسبت به کل جمعیت	درصد افراد جذب شده نسبت به کل جمعیت در ابتدا
	در زمان حال	

هفتمین کنفرانس ملی مرتع و مرتعداری ایران

۱۸-۱۹ اردیبهشت ماه ۱۳۹۷

کل	مرد	زن	کل	مرد	زن
جعفرآباد	۳۷/۷	۴۵/۲	۳۱/۶	۴۱/۹	۳۱/۶
پلنگ آباد	۴/۶	۴/۲	۴/۹	۳/۶	۴/۷
فردآباد	۱۱/۲	۱۱/۳	۱۰/۹	۱۱/۳	۱۲/۶
مختارآباد	۱۱/۲	۱۳/۵	۲۳/۴	۱۳/۵	۱۸/۱

نتایج حاصل از دوره‌های آموزشی برگزار شده و تعداد افراد مشغول به کار بیانگر این مطلب است که در روستای پلنگ آباد تعداد زنان شرکت کننده بیشتر از مردان بوده است. همچنین تعداد افراد زن مشغول به کار نیز از مردان بیشتر بوده است (جدول ۷).

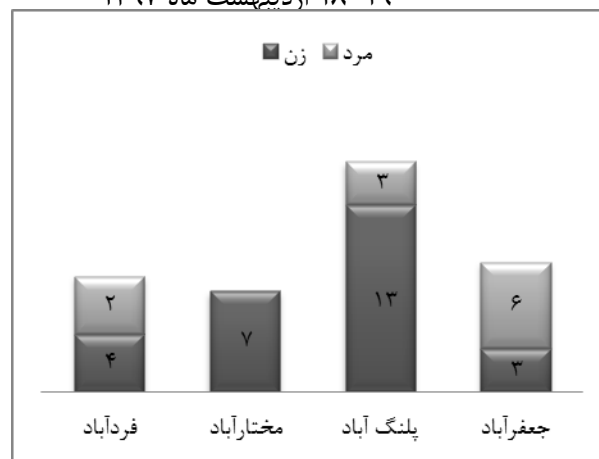
جدول ۷. دوره‌های برگزار شده، افراد شرکت کننده و تعداد شاغل شده ها پس از دوره

نام روستا	نام دوره‌های آموزشی برگزار شده	تعداد ساعت برگزار شده	نهاد همکار	تعداد افراد شرکت کننده	تعداد افراد مشغول به کار بعد از دوره	کل مشاغل ایجاد شده در روستا
				مرد	زن	
				کل	کل	
جعفرآباد	پرورش نهال مثمر و غیرمثمر	۲	اداره آموزش فنی و حرفه‌ای	۱۲	۰	۱۲
پلنگ آباد	جلسه توجیهی تولید صنایع دستی	۲	اداره میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری	۴۰	۰	۴۰
	مدیریت باغی و زراعی	۲	جهاد کشاورزی	۲۵	۱۰	۳۵
	کشت زعفران	۲	جهاد کشاورزی	۱۵	۰	۱۵

نتایج حاصل از میزان وام های اعطایی صندوق ها نشان داد که در روستاهای هدف طرح ۲۷ زن و ۱۳ مرد جمعا حدود ۲۹۲ میلیون ریال وام دریافت کرده‌اند. ۶۷ درصد دریافت کنندگان وام خانم‌ها و ۳۳ درصد آن آقایان هستند (شکل ۲).

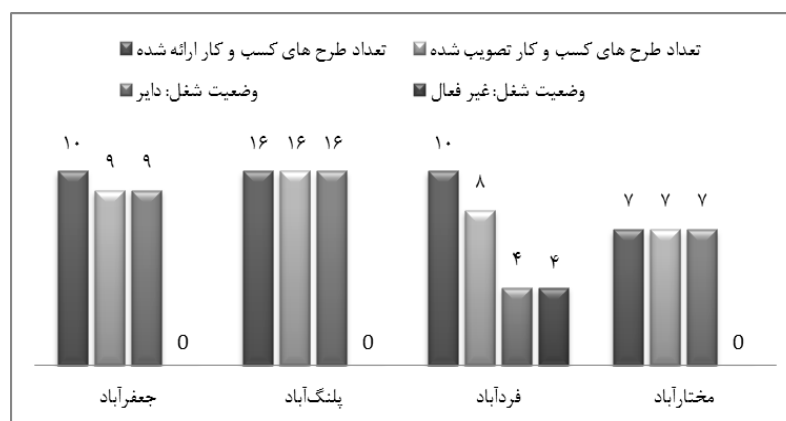
هفتمین کنفرانس ملی مرتع و مرتعداری ایران

۱۸-۱۹ اردیبهشت ماه ۱۳۹۷

شکل ۲. تعداد و میزان وام‌های اعطایی صندوق‌ها به تفکیک گروه‌های توسعه

نتایج حاصل از تعداد طرح‌های ارائه، تصویب و راه اندازی شده به تفکیک روستا حاکی از آن است که در منطقه اجرای پروژه و طی مدت اجرای آن، ۴۳ طرح کسب و کار جهت دریافت وام به صندوق‌های روستایی ارائه شده است که از این تعداد، ۴۰ طرح مورد تأیید قرار گرفته و پیشنهاد دهندگان آنها موفق به دریافت وام شده‌اند (شکل ۳).

شکل ۳. تعداد طرح‌های ارائه، تصویب و راه اندازی شده به تفکیک روستا

نتایج توزیع افراد به تفکیک زمینه‌های فعالیتشان نشانگر این مطلب بود که زنان در پرورش ماکیان و صنایع دستی (خیاطی و فرش‌بافی) بیشترین فعالیت را داشتند (جدول ۹).

جدول ۹- توزیع افراد مورد بررسی به تفکیک زمینه فعالیت آنها بعد از زمان اجرای طرح

زمینه‌های فعالیت	در حال حاضر
------------------	-------------

هفتمین کنفرانس ملی مرتع و مرتعداری ایران

۱۸-۱۹ اردیبهشت ماه ۱۳۹۷

درصد		تعداد		
مرد	زن	مرد	زن	
۲۱/۴۲	۴۰/۵۴	۳	۱۵	پرورش ماکیان
۲۸/۵۷	۵/۴۰	۴	۲	تولید نهال
۷/۱۴	۲۱/۶۲	۱	۸	تولید فرش
۰	۱۸/۹۱	۰	۷	خیاطی
۰	۸/۱۰	۰	۳	تولید ترشیجات خانگی
۴۲/۸۵	۱۳/۵۱	۶	۵	سایر موارد

بررسی میزان رضایت مردم از عملکرد صندوق‌ها

بر اساس نظر سنجی‌های انجام شده از اعضای صندوق‌ها در ارتباط با فعالیت صندوق‌های اعتباری بر اساس موضوعات بیان شده نتایج نشان داد که موفقیت صندوق‌ها در جذب سرمایه از نظر ۳۶ درصد پاسخ دهندگان خوب، از نظر ۵۵ درصد آنان متوسط و باقی موارد خیلی بد ارزیابی شده است.

بحث و نتیجه‌گیری

نتایج تحقیق نشان داد که مردم محلی به خصوص زنان از طریق جمع‌آوری پس اندازهای کوچک خود در صندوق‌های خرد اعتباری اقدام به فعالیت‌های تولیدی اقتصادی متنوعی جهت کاهش وابستگی به شغل دامداری و استفاده از مراتع نموده‌اند که نقش اصلی را در تعادل دام و مرتع داشته است. بر اساس نتایج بدست آمده می‌توان گفت پروژه ترسیب کربن در توانمندسازی مردم محلی به خصوص در توانمندسازی زنان نقش موثری داشته است که با یافته‌های (بریمانی و همکاران، ۱۳۹۱؛ Sadeghi et al, 2015) همخوانی دارد. همچنین نتایج نشان داد که وضعیت عضویت در گروه توسعه بعد از اجرای طرح بر میزان توانمندسازی اجتماعی و اقتصادی آنها تاثیر داشته است که با تحقیقات (Sadeghi et al, 2015) مطابقت دارد. بررسی یافته‌های این پژوهش نشان داد که اعطای تسهیلات اعتبارات خرد موجب توانمندسازی زنان عضو نسبت به زنان غیر عضو از طریق افزایش درآمد و اعتماد به نفس در روستاهای مورد مطالعه گردید، همچنین در بالا بردن میزان مشارکت و افزایش میزان کارایی

زنان اثر داشته است که با نتایج (رضایی گیوشاد، ۱۳۸۸: ۱۱۲) مطابق دارد. چنین نتیجه‌گیری می‌شود که میانگین سواد منطقه طرح کمی کمتر از این شاخص در مناطق روستائی استان است. در سطح استان فقط حدود نه درصد از خانم‌های فعال (طبق تعاریف سازمان آمار، جمعیت بالای ۱۰ سال به عنوان جمعیت فعال شناخته می‌شود) مشغول به کار هستند و این شاخص برای آقایان ۵۵ درصد می‌باشد. در تحقیقی به بررسی نقش اعتبارات خرد بر توانمندسازی زنان روستایی پرداخته شد که نتایج آنها حاکی از این مطلب بود که گروهی از زنانی که وام گرفته بودند نسبت به گروهی که وام نکرده بودند از لحاظ اقتصادی توانمندتر شده اند که با نتایج یافته‌های ما همخوانی دارد (بوذرجمهری و همکاران، ۱۳۸۸؛ بریمانی و همکاران، ۱۳۹۳). بیشترین افزایش جذب در طول اجرای پروژه نیز در روستای مختارآباد رخ داده است که حدود ۳ درصد افزایش داشته است. زنان این روستا در ابتدای شروع پروژه ۸۱ درصد زنان این روستا به پروژه پیوستند که با گذشت زمان این میزان در حال حاضر به ۲۳/۵ درصد رسیده است که بیشترین افزایش در بین تمام روستاها محسوب می‌شود. با توجه به پرسشنامه‌های اعضای گروه‌ها بیش از ۵۰ درصد از افراد پرسش شونده در این کلاس‌های کوتاه مدت آموزشی شرکت کرده‌اند. بیش از ۸۰ درصد پرسش شوندگان در پاسخ به سوال عوامل موثر بر عدم ایجاد شغل بعد از پایان دوره‌های آموزشی، عدم تمکن مالی و نداشتن سرمایه لازم برای ایجاد شغل را عامل اصلی دانسته‌اند و حدود ۳۰ درصد نیز به مشکل بازاریابی اشاره کرده‌اند (یاری و همکاران، ۱۳۹۳). نتایج حاصل از توزیع افراد مورد بررسی به تفکیک زمینه فعالیت‌شان قبل و بعد از اجرای پروژه نشان داد که سطح رفاه خانواده‌های روستا در طی این مدت بهتر شده است که با یافته‌های (فال سلیمان و همکاران، ۱۳۹۱؛ Sadeghi et al, 2015) همخوانی دارد. این پروژه در طول مدت اجرا تا سال ۹۵ موفق به تشکیل ۴ صندوق اعتباری خرد در چهار روستا و با پرداخت حدود ۴۴۰ میلیون ریال به عنوان وام موفق به ایجاد ۵۶ شغل گردیده است. نتایج نشان می‌دهد در اعطای وام باید به متغیرهای محیطی هم‌چون زمینه‌های فعالیت روستاییان و درجه محرومیت و برخورداری آنها از ظرفیت‌های تولیدی توجه داشت چرا که ارائه وام-های تولیدی باید در بسترهایی ارائه گردد که بیشترین بازدهی را در برداشته است.

منابع

- اقدسی، س. بابایی، ف. و محمدی، ع.، ۱۳۹۳. نقش زنان تسهیلگر روستایی در آموزش توسعه پایدار و حفاظت از محیط زیست، پایداری. توسعه و محیط زیست، ۱: ۳۱-۳۹.
- بریمانی، ف.، نیک منش، ز.، و خدارودی لو، س.، ۱۳۹۱. بررسی نقش اعتبارات خرد در توانمندسازی زنان روستایی، نمونه موردی: دهستان لکستان شهرستان سلماس. فصلنامه اقتصاد (فضا و توسعه روستایی)، ۱: ۶۹-۸۲.

هفتمین کنفرانس ملی مرتع و مرتعداری ایران

۱۸-۱۹ اردیبهشت ماه ۱۳۹۷

- بوذرجمهری، خ.، و نایب زاده، ف.، ۱۳۸۸. ارزش‌یابی طرح تسهیل‌گران زن روستایی در ایجاد ارتباط دو سویه و افزایش مشارکت زنان روستایی در عرصه‌های مختلف توسعه روستایی. فصلنامه پژوهش زنان، ۳: ۶۹-۸۹.
- رضایی گیوشاد، ط.، ۱۳۸۷. بررسی نقش اعتبارات خرد بر توانمندسازی با بهره‌گیری از روش کیفی به بررسی اثرات برنامه اعتبارات خرد در صندوق‌های اعتباری خرد پروژه ترسیب کربن حسین آباد غیناب در خراسان جنوبی، پایان نامه کارشناسی ارشد علوم اجتماعی، دانشگاه تهران. ۱۲۵ص.
- فال سلیمان، م. صادقی، ح. و موحدی پور، م.، ۱۳۹۱. تحلیلی بر نقش پروژه ترسیب کربن در توانمندسازی زنان روستایی (مطالعه موردی: حسین آباد غیناب-شهرستان سربیشه). دو فصلنامه علمی پژوهشی برنامه‌ریزی منطقه‌ای، ۲: ۱۳-۲۷.
- هادرباری، غ. ر.، ۱۳۸۷. بررسی مدلی از توسعه روستایی (پروژه ترسیب کربن)، گروه علمی کشاورزی، منابع آب و منابع طبیعی، کمیسیون امور زیربنایی و تولیدی، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، تهران.
- یاری، ع.، چکشی، ب.، و فخر، ف.، ۱۳۹۳. بررسی نقش مشارکت زنان روستایی تحقق اهداف توسعه روستایی در منطقه اجرایی پروژه بین المللی ترسیب کربن در منطقه حسین آباد غیناب، همایش ملی زن و توسعه پایدار، ۲۳ مهرماه، مشهد، ۱-۱۷.
- Nzengya, D., and Aggarwal, R., 2013. Water accessibility and women's participation along the rural-urban gradient: A study in Lake Victoria Region, Kenya. *Journal Geography Regional Plan.* 6(7): 263-273.
- Sadeghi, H., Arezoumandan, R., and Nejati, B., 2015. The role of women in rural development: A cooperative development approach, a case study on Iran. *Journal of Agricultural Extension and Rural Development.* 7(9): 272-282.
- Xajehnuri B, Lahsayizadeh A, and Jahangiri, J., 2007. Investigation of rural women economical contribution; a Fars state case study. *Journal Iran Social.* 21(3): 124-145.

International Carbon Sequestration Project impacts on the local community empowerment with emphasis on rural women (Case Study: Eshtehard city, Palang abad)

A.Taheri¹, H. Farzi², M. Fathi³

Abstract

The empowerment of women in rural development, the plans and projects that are done in order is crucial. The aim of the present studies the effects of carbon sequestration international project on empowerment of the local community with emphasis on rural women in villages Plangabad, Eshtehard city. This study is of fundamental studies and an application of the method of data collection is the cross sectional descriptive study was conducted to survey. Data through questionnaires given to the purposes intended and in order to achieve household-related information in the form of questionnaires to families, groups of rural development and evaluation of loans granted by the project and the funds collected respectively. Validity and reliability of experts designated by the administration of Natural Resources desert and were approved Alborz Province and after questioning was recorded data and analysis. The results of the training courses and the number of people working in the village of Palang abad indicate that the number of women more than men. Also, the number of working women is higher than men The results from the separation of areas of activity reflects the fact that women in poultry and crafts (sewing and weaving) were most active. Since Microcredit funds development of micro-credit groups using the system greatly reduces the barriers empowerment requires an ongoing assessment and careful attention to compliance mechanisms is the active participation of local people. Since the micro-credit funds development groups using the system greatly reduces barriers to empowerment, thus, it requires a continuous assessment and careful attention to compliance mechanisms is the active participation of local people.

Key words: carbon sequestration project, rural women, rangeland management, Eshtehard

^{1, 3}Ms.c Administration of natural resource and watershed management, province of Alborz

²Ph.D. Student of Sari Agriculture Science and Natural Resources University (hamed.farzi49@gmail.com)